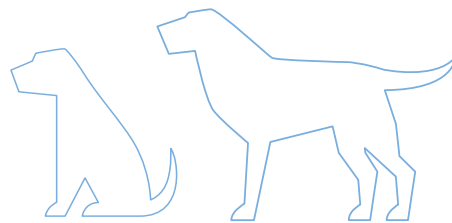

Agria Breed Profiles

FAQ - Ofte stillede spørgsmål

NYHEDER I AGRIA BREED PROFILES 2011-2016 (ABP 11-16)

- Ny layout
- Engelsk og svensk version
- Diagram 3 - Ny beskrivelse af diagnoser i 11-16 sammenlignet med tidligere versioner
- Det "gamle" diagram 5 er fjernet
- Andelen af registrerede/uregistrerede hunde i racen præsenteres
- ÅUR - beregnes på en anden måde
- Grænsen for hvornår vi inkluderer en diagnose eller ej er ændret

1. Er Agrias statistik typisk for alle hunde af den samme race i Sverige?

1.1. 90 procent af hunde i Sverige sygeforsikres, heraf er ca. 60 procent forsikrede hos Agria. Dette er en unik datamængde - formodentligt mere repræsentativ for den nationale hundepopulation end nogen anden i hele verden.

1.2. Naturligvis kan andelen af forsikrede hunde variere afhængigt af racen, men det er svært at vide med sikkerhed, da vi ikke ved præcis hvor mange hunde der findes i Sverige af de pågældende racer. Sammenligning af registreringsnumre for visse racer afspejler, at en stor procentdel er forsikret hos Agria, og statistikken er sandsynligvis repræsentativ for disse racer i Sverige. Som noget nyt i ABP 2011-2016 præsenteres procentdelen af forsikrede hunde med SKK stambog. Denne nye information om stambogsførte hunde er blevet tilføjet til ABP, da interessen har været stor fra mange specialklubber. De ønskede at vide, om de importerede / uregistrerede hunde have flere sundhedsmæssige problemer end registrerede hunde.

1.3. I nogle tilfælde (historisk set) kan en raceklub være bekendt med, at en lavere andel af hunde er forsikret hos Agria. Hvilken effekt har dette på fortolkningen? Statistikken er korrekt for de hunde, der er forsikret hos Agria; statistikkerne er lavet ud fra den angivne frekvens hos disse hunde. Før Agrias data benyttes er det vigtigt at tænke "er der nogen særlig grund til at tro, at de forsikrede hunde hos Agria er meget anderledes (dvs. meget mere eller mindre sunde) end de forsikrede hunde andetsteds?" Det er ofte ganske usandsynligt.

1.4. Naturligvis er der begrænsninger hos nogle racer, hvor der er få hunde i databasen (se næste FAQ).

2. Hvordan påvirker antallet af forsikrede hunde (eller den kombinerede år under risiko) fortolkningen af materialet?

2.1. Generelt er statistikkerne mest repræsentative, hvis der er et stort antal hunde.

2.2. For racer med færre hunde, men høj risiko for sygdom (VVH) eller dødelighed (LIFE) kan frekvenserne også være ganske nøjagtige.

2.3. For racer med færre hunde og lav risiko for sygdom (VVH) eller dødelighed (LIFE) er resultaterne "usikre", dvs. nogle hunde, der mere eller mindre bliver ramt af sygdom/skade, kan have en betydelig indflydelse på statistikken. I tidligere data blev frekvenser for tilstanden kun vist, hvis mere end 4 dyr oplevede den / var blevet diagnosticeret. I ABP 2011-2016-data skal mindst 8 dyr være ramt / have fået diagnosen inden for en diagnostisk kategori; ellers præsenteres ingen data for den kategori.

2.4. Vi har forsøgt at highlighte steder, hvor læseren skal udvise mere forsigtighed ved fortolkning af resultaterne / materialet.. Eksempelvis hvis der antalsmæssigt er få hunde med i dataene.

2.5. Under alle omstændigheder skal læseren forstå, at Agria Breed Profiles - uanset race - er et værktøj, der bruges til at forstå forekomsten af sygdom og død hos hunde. Det skal altid benyttes som supplement til anden information, viden og erfaring. Brug sund fornuft når materialet fortolkes.

3. Nogle af dataene er fra tidligere år, tror I ikke, at sygdomssituationen har ændret sig?

3.1. Opdrættere og specialklubber er altid meget optimistiske over, at situationer vedrørende sygdomsspørgsmål hurtigt kan forbedres. Baseret på en videnskabelig forståelse af sygdom, populationer og erfaring er det usandsynligt, at hyppighed for de fleste sygdomme vil ændre sig markant over relativt korte perioder. Det vil ofte tage adskillige generationer.

4. Hvorfor har flere diagrammer ingen faktiske tal / antal, og hvorfor præsenteres alt sammenholdt med alle racer?

4.1. Som beskrevet i ABP 06-11 og 11-16 påvirkes dataen over tid af ændringer i forsikringsbetingelser, dyrlæge- og ejerforløb sammen med andre faktorer. Det er dog rimeligt at tro, at de fleste ændringer vil påvirke de fleste racer på en generel måde. For at reducere fejl eller overfortolkning antages det, at sammenligninger af hver race med gennemsnittet af alle racer giver det bedste diagnostiske billede med mindst risiko for misforståelse.

4.2. Det er vigtigt også at huske, at der ikke findes en 100% sund hund eller race, og - ligesom mennesker - skal alle hunde dø af noget. Den mest reelle billede gives derfor ved sammenligningen mellem sygdom eller død hos en race sammenlignet med gennemsnittet af alle racer.

4.3. Relativ risiko (frekvensen af racen divideret med frekvensen for alle racer) præsenteres numerisk og fortolkes som, hvor meget lavere eller højere sandsynligheden er for, at en hund af racen vil opleve tilstanden sammenlignet med alle racer.

4.4. I stedet for at give nøjagtige tal eller fokusere på små risikoforandringer over forskellige tidsperioder kræves der sund fornuft og forståelse af datatypen. Læseren bør fokusere på generelle tendenser og sammenligninger.

5. Hvorfor kombineres nogle "separate" racer i ABP?

5.1 Dette skyldes normalt, at der ved tilfælde af sygdom er lignende lidelser, eller fordi der er få hunde i en eller flere af varianterne. Dvs. de kombineres for at få en pålidelig statistisk profil. I nogle tilfælde vil det muligvis overhovedet ikke været muligt at få en profil, hvis de ikke var kombineret.

5.2. I nogle tilfælde er varianter (for eksempel pels, farve eller type) blevet kombineret, fordi de generelt opleves som meget ens.

6. Kan vi få oplysninger fra Agria om sjældne eller antalsmæssigt få racer, der ikke har en ABP?

6.1. Agria vil overveje sådanne anmodninger, og i nogle tilfælde kan det være muligt at give f.eks. en liste over årsager til sygdom eller død inden for racen. Denne information er dog hverken kvantificeret eller justeret på samme måde som APB og skal fortolkes / bruges meget varsomt.

7. Vi har forstået oplysningerne i ABP, men spekulerer på, hvorfor nogle lidelser er almindelige eller hyppigt forekommende hos vores race og ønsker at vide mere. Hvad skal vi gøre?

7.1. Som vi gentagne gange påpeger, er materialet et redskab til at forstå billedet af sundhed og sygdom hos en race. Her er nogle forslag til, hvordan specialklubber indsamler yderligere oplysninger:

7.1.1. Søg på internettet og andre informationskilder. Er det rapporteret tidligere eller andetsteds? Har klubber i andre lande set på problemet / problemerne?

7.1.2. Etablér et samarbejde med en forsker / dyrlæge. Kender de til anden information om problemet hos din race, eller måske det samme eller lignende problem hos andre racer? Er de interesseret i at hjælpe jer med at undersøge det nærmere?

Bemærk: Agria-SKK Forsknings Fond har finansieret mange racespecifikke projekter, og forskere er velkomne til at indsende forslag. For mere information se: <https://www.skk.se/da/Agria-SKK-Forskningsfond/>

7.1.3. Overvej at gennemføre en undersøgelse blandt medlemmer af din specialklub / ejere af din race for at supplere din viden. Husk, at metoderne, der bruges til at gennemføre og fortolke en undersøgelse, har stor indflydelse på nøjagtigheden. Få hjælp til at bruge en passende metode, og øg sandsynligheden for at få værdifuld information.

8. Vi mener, at mange hunde af vores race oplyses som værende renracede af deres ejere, men hunden er uregistreret og ikke inkluderet i sundhedsprogrammet fra specialklubben?

8.1. (Se kommentarer under 1.2 ovenfor) Selvom registreringsnumrene, der er registreret i vores database, ikke er fuldstændigt pålidelige, har næsten alle racer over 70% hunde med stambog fra SKK - de fleste racer har faktisk over 80 eller 90%.

Vi ved, at en høj andel af hundene i Sverige er stambogførte hunde, selvom antallet af registrerede hunde faktisk falder som i mange andre lande. Det er meget sandsynligt, at selvom en bestemt hund ikke er registreret med stambog fra SKK, reelt set har racerne forældre, og dens sundhedsmæssige problemer derfor påvirker racen.

8.2. I praksis er der ingen gevinst for en ejer, ved at forsikre sin hund som en renracet hund, hvis det er en blandet race.

9. I vores race er der en stor forskel mellem arbejdstypen og udstillingstypen. Er de samlet i Agrias statistikker, eller kan de præsenteres individuelt?

9.1. Der er umuligt for os at kende typen eller aktiviteterne på en bestemt hund. I mange racer kan brugs- og udstillingshunde komme ud af det samme kuld, så deres genetiske disponering kan være den samme.

10. Kan I belyse kriterierne for udelukkede / præsenterede kategorier i "Generelle årsager"?

10.1. Det diagnoseregister, der bruges i dataen, er det samme, som det der bruges af alle dyrlæger. I denne opdatering (06-11) er der blevet oprettet resumé af kategorier og omorganisering for at forbedre forståelsen af diagnoserne og for at afspejle de vigtigste problemer hos racerne. Efter at have set de generelle årsager og derefter de mere specifikke, kan en kyndig hundeperson se de mest almindelige specifikke årsager, der bidrager til de generelle årsager. Her følger nogle eksempler.

10.1.1. Som forklaret i hundeprofilerne tælles et individ kun én gang inden for en given diagnosekategori i den specificerede tidsperiode. Generelle årsager er for det meste at finde i kropssystemer / lokalisering af problemet eller en sygdomstilstand, såsom neoplas (kræft) eller infektion / betændelse. Der kan naturligvis være "overlapping" mellem generelle / specifikke årsager. For eksempel kan en hund diagnosticeres med et øreproblem og et hudproblem, men den endelige diagnose er allergi/atopi (immunologisk). På denne måde tælles en hund i begge kategorier-. Som et andet eksempel kan hunde have ikke-specifikke symptomer og blive diagnosticeret som "syge". Når udredningen fortsætter, kan dyrlægen tildele en mere specifik diagnose. Hvis dette sker inden for en skadep periode, og regninger indsendes/behandles på samme tid, vil den mest specifikke diagnose oftest være den, der er registreret.

10.1.2. Alle kræft eller neoplastiske tilstande (både godartede og ondartede) er inkluderet under neoplas, uanset placering eller i kroppens system.

10.1.3. Skader er blevet adskilt fra problemer i bevægeapparatet (lokomotoriske problemer). Skade inkluderer for eksempel frakturer, trafikskader og andre diagnoser af generel traumatisk karakter, der kan forekomme mere almindeligt hos en specifik race på grund af hundens brugsområde eller aktivitet, men sandsynligvis ikke på grund af nogen arvelig risiko. Problemer med bevægeapparatet er det, der påvirker muskler, knogler, led osv., og som ofte forekommer hos racer på grund af en racespecifik risiko, selvom det også kan skyldes kropsbygning snarere end en specifik genetisk risiko (f.eks. patella luxation, hofte dysplasi). Korsbåndskader er inkluderet i statistikkerne for bevægeapparatet i stedet for skade, fordi mange racer har en øget risiko.

10.1.4. Adfærdsproblemer er normalt ikke dækket af forsikringen. Agrias data giver derfor ikke

pålidelige oplysninger om temperamentsproblemer inden for en race.

11. Hvordan er År-under-Risk (ÅUR) forskellig i 06-11 og 11-16 versionerne?

11.1. I ABP 11-16 beregnes ÅUR for racen og hele populationen baseret på hele perioden. Det beregnes også separat for syge- og livsforsikrede hunde. I den forrige version (06-11) blev den samlede ÅUR-total rapporteret, også for livsforsikrede hunde. Racekategorier var også baseret på det gennemsnitlige årlige antal. Groft set afspejler tallene / kategorien i dataene 06-11 for racen ganget med 6 gange de nye kategorier. For eksempel vil en race, der rapporteres at have mellem 1.000-2.000 ÅUR i 06-11, svare til mellem 6.000-12.000 i 11-16 data.

12. Hvorfor ser figur 3 anderledes ud fra 06-11 til 11-16 versionen?

12.1. I 11-16 data sorteres de generelle årsager fra de mest til de mindst hyppige baseret på racen; i 06-11 blev datakategorierne sorteret alfabetisk.

13. Hvorfor er der færre hunde i materialet om liv (dødelighed) sammenlignet med hunde i sygdomsstatistikkerne?

13.1. De fleste hunde har sygeforsikring, og nogle af dem har også livsforsikring. Ejere kan opsigte livsforsikringen eller forsikringen opsiges automatisk pga. dyrets alder. Nogle køber slet ikke livsforsikring af flere årsager (f.eks. dyrets købspris, vigtigheden af livsforsikring kontra sygeforsikring osv.). Livsforsikring opsiges automatisk i en bestemt alder. Afhængigt af racen er det ved 8, 10 eller 12 år.

14. Hvad betyder "note" under "Median alder ved første VVH" i virkeligheden?

14.1. Dyret kan have været forsikret inden starten af den statistiske periode (f.eks. år 2011-2016) eller forsikringen kan være tegnet på et ældre dyr, så den første listede VVH måske ikke er den rigtige første erfarne begivenhed - bare den første i ABP-data.

15. Min race har ikke diagram 10, hvorfor?

15.1. Hvis racen har mindre end 10% uregistrerede hunde forsikret, vises diagram 10 ikke. Diagram 9 viser, hvordan andelen er fordelt mellem registrerede og uregistrerede hunde i racen.

16. Er der noget specielt, jeg skal tænke på, når jeg sammenligner diagrammer / skalaer mellem racer?

16.1. Ja. Når du sammenligner racer, skal du huske at notere skalaen i hvert diagram. Skalaen vælges af computerprogrammet baseret på de faktiske værdier for racens specifikke data, så det er meget vigtigt at notere tallene på skalaen.

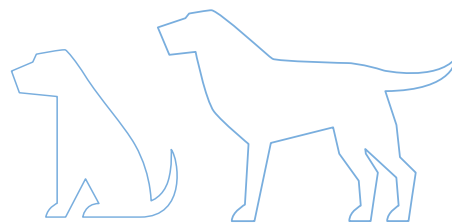
17. Hvordan tolkes relativ risiko, og hvorfor starter den på 1 og ikke på 0?

17.1. Den måde, vi præsenterer relativ risiko på, er en standardiseret måde at præsentere relative risici på. Du starter ikke fra 0, fordi 0 er "intet", du starter i stedet fra 1 for ikke at medtage negative tal med lavere risiko.

17.2. [Relativ risiko] = [Sygdom hos nuværende race / [Sygdom hos alle racer]] For eksempel, hvis en race har en relativ risiko på 1,29. Der er således 1,29 gange større risiko for denne race end for gennemsnittet af alle racer. Hvis en race har den samme relative risiko som alle racer, er forholdet 1,0 (1/1 = 1 dvs. 1 gange højere risiko end for alle racer)

Agria Breed Profiles

Ordliste

Engelsk diagnose	Dansk diagnose
Behaviour	Adfærdsproblemer
Blood/vascular	Sygdomme i blod eller blodkar
Claw	Sygdomme relateret til kløerne
Dead/No diagnosis	Spontane dødsfald uden kendt diagnose
Digestive	Fordøjelsessystemet
Disappeared	Forsvundet (fx stjålet eller løbet væk)
Ear	Øre
Endocrine	Hormonelle sygdomme, f.eks. hypothyreoidisme (nedsat funktion af skjoldbruskkirtlen) eller sukkersyge
Eyes	Øjensygdomme
Heart	Hjertesygdomme
Immunological	Immunsystemet (f.eks. allergi)
Infection	Infektionssygdomme
Injury	Traumer/skader
Locomotor	Sygdomme i led og lemmer
Neoplasi	Cancer/kræft
Neurological	Sygdomme i nervesystemet, f.eks. epilepsi
Operation/complication	Komplikationer opstået i forbindelse med operationer
Repro/F	Kønsorganer (tæve)
Repro/M	Kønsorganer (han)
Respiratory/lower	Nedre luftveje (lunger)
Respiratory/thoracic	Problemer relateret til selve brystkassen
Respiratory/upper	Øvre luftveje (næse/svælg)
Skin	Hudproblemer
Symptom/whole body	Sygdomme der omfatter hele kroppen
Urinary/lower	Nedre urinveje (blære og urinrør)
Urinary/upper	Øvre urinveje (nyrer)